

Strama Halland

Patientsäkerhet och en ny policy för antibiotika

Läkemedelskommitténs utbildningar för
läkare, september 2011

A decorative graphic at the bottom of the slide, consisting of a blue wavy line representing water or a horizon, with a green brushstroke-like shape above it.

Färre recept på antibiotika när vården ska bli tryggare

Region Halland vill bli bäst i landet på patientsäkerhet

HALLAND. Region Halland satsar elva miljoner extra nästa år på att förbättra säkerheten för patienterna. En viktig punkt är att ge hallänningarna mindre antibiotika.

Varje år beräknas runt tre tusen människor dö "i onödan" på de svenska sjukhusen av vårdrelaterade skador och infektioner – mer än tio gånger så många som dör i trafiken.

Sedan 2008 arbetar landstingen och regionerna aktivt

tillsammans för att få ner antalet dödsfall och skador. Två saker står högst på dagordningen:

- Att minska spridningen av infektioner genom skärpta regler för hygien och klädsel på sjukhusen.

- Att skriva ut mindre antibiotika och därmed bromsa ökningen av antalet bakterier som blir motståndskraftiga mot antibiotikan.

Båda finns med i den nya plan för bättre patientsäkerhet som regionens sjukvårdsstyrelse godkände i går. Bland annat satsar man på

skärpning av hygienrutinerna och utökad rådgivning till läkare som skriver ut antibiotika.

Om de nationella målen ska nås måste minst vart tredje recept på antibiotika bort i Halland till 2014.

– Antibiotika ska bara skrivas ut när patienten verkligen behöver det. Inte "för säkerhets skull", betonar sjukvårdsstyrelsens vice ordförande Stefan Bengtsson (C).

Från och med i år får landstingen och regionerna en särskild morot från staten i form av extrapengar till de

som klarar vissa krav på ökad patientsäkerhet.

I år räcker det i princip med att visa att man arbetar på rätt sätt, inte vilka resultat det sätter i patienternas hälsa. Regionledningen räknar med att få tolv miljoner i år och sedan 17 miljoner 2013 och 2014, då staten väntas komma med nya krav.

– Vår målsättning är att Halland ska vara ledande i Sverige inom patientsäkerhetsarbetet, säger Stefan Bengtsson.

Vid den senaste nationella kontrollen i våras hade Halland minst andel patienter

med vårdrelaterade infektioner på sjukhusen, 6,8 procent. Snittet i landet låg på 9,2 procent.

Samtidigt hörde regionen fortfarande till de sämsta på att följa reglerna om hygien och klädsel, typ att handsprita ofta och bära kortärmad. Och trots alla kampanjer så hade inte andelen smittade patienter minskat alls i Halland sedan 2008, då den första nationella mätningen gjordes.

Johan Rydeman
010-471 51 42
johan.rydeman@phn.se

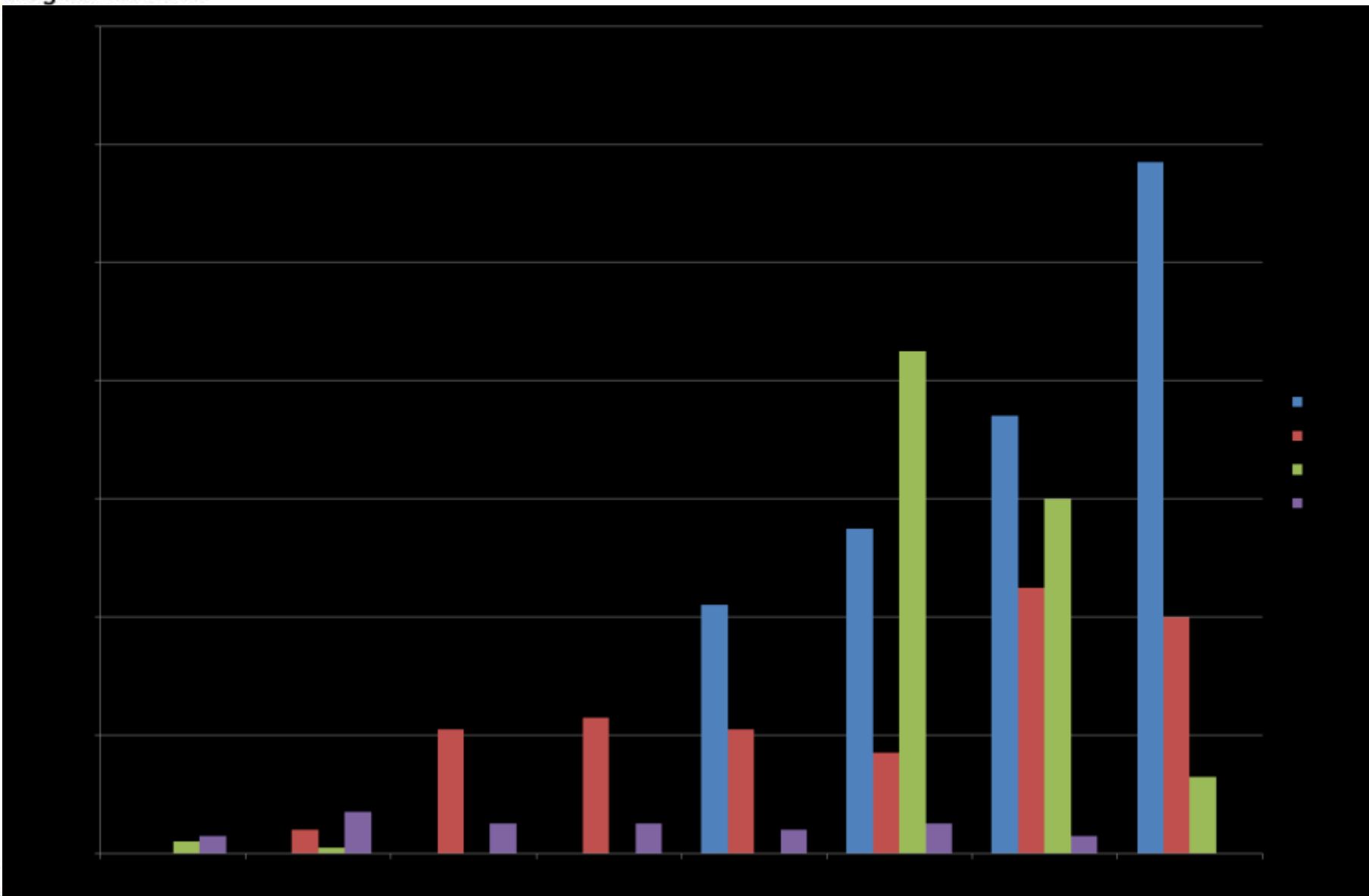
Höftledprotes

Kräver effektiv antibiotikabehandling!

transplantation

Cellgiftsbehandling

För tidigt födda barn

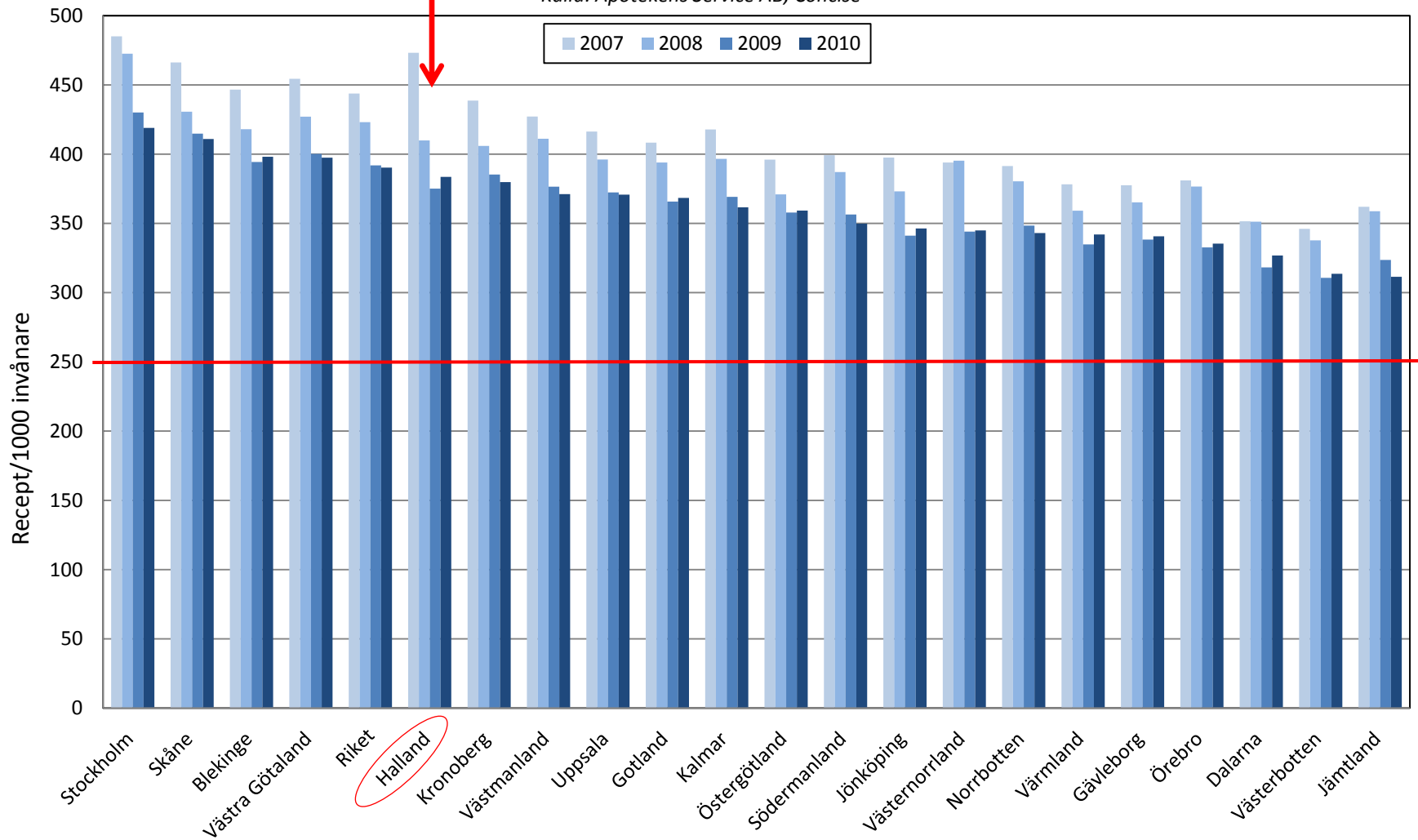
Antibiotikautvecklingen i Halland

- Förskrivningen **ökar** - utan synliga förklaringar!
- Överförskrivningen fortfarande stor
- Antibiotikaresistensen ökar: ESBL_{CARB} senaste bidraget
= Tienam/Meronem-resistent, jfr NDM-1 från Indien
- ”Antibiotikamönstret” ogynnsamt och ett observandum!
- Diagnostik och indikationer: följ lokala och nationella riktlinjer
- Vi kan expektera lite oftare
- Målet: 250 recept / 1000 invånare / år – ett nationellt mål!
- God hygien!
- Föräldrar utbildas i Halland via BVC!

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) i öppenvård, riket och per län, alla åldrar, 2007-2010

Recept/1000 invånare

Källa: Apotekens Service AB, Concise

Under 2010 var den totala antibiotikaförsäljningen i Sverige 390 recept/1000 invånare, vilket motsvarar samma nivå som 2009. I de flesta län har antibiotikaförsäljningen minskat något under 2010 eller ligger kvar på samma nivå som 2009. Stockholm och Jämtland är de län som har störst procentuell minskning under 2010. Försäljningen under 2010 varierar från 419 till 311 recept/1000 invånare mellan det högsta och lägsta länet.

Den röda linjen indikerar regeringens nationella mål på högst 250 recept/ 1000 invånare och år.

1. Grundläggande krav i patientsäkerhetsinitiativet: en *Strama-grupp*

Landstinget ska senast den 30 sept 2011 ha inrättat en lokal Strama-grupp

Landstingsledningen ska ha gett gruppen "ett tydligt uppdrag" samt "erforderlig finansiering"

Patientsäkerhet måste bli ett uppdrag i ledningssystemet!

Hur gör vi detta?

Ökad följsamhet till rekommendationer ska minska förskrivningen

- Verka för ökad följsamhet till lokala behandlingsrekommendationer vid infektioner i öppen vård
- och därmed minskad antibiotikaförskrivning
 - nationellt mål (2014): 250 recept per 1000 inv.

Målen motsvarar för Halland:

- en minskning på 3,3 % 2011
- därefter 10 % per år till 2014

Vart tredje recept ska bort!

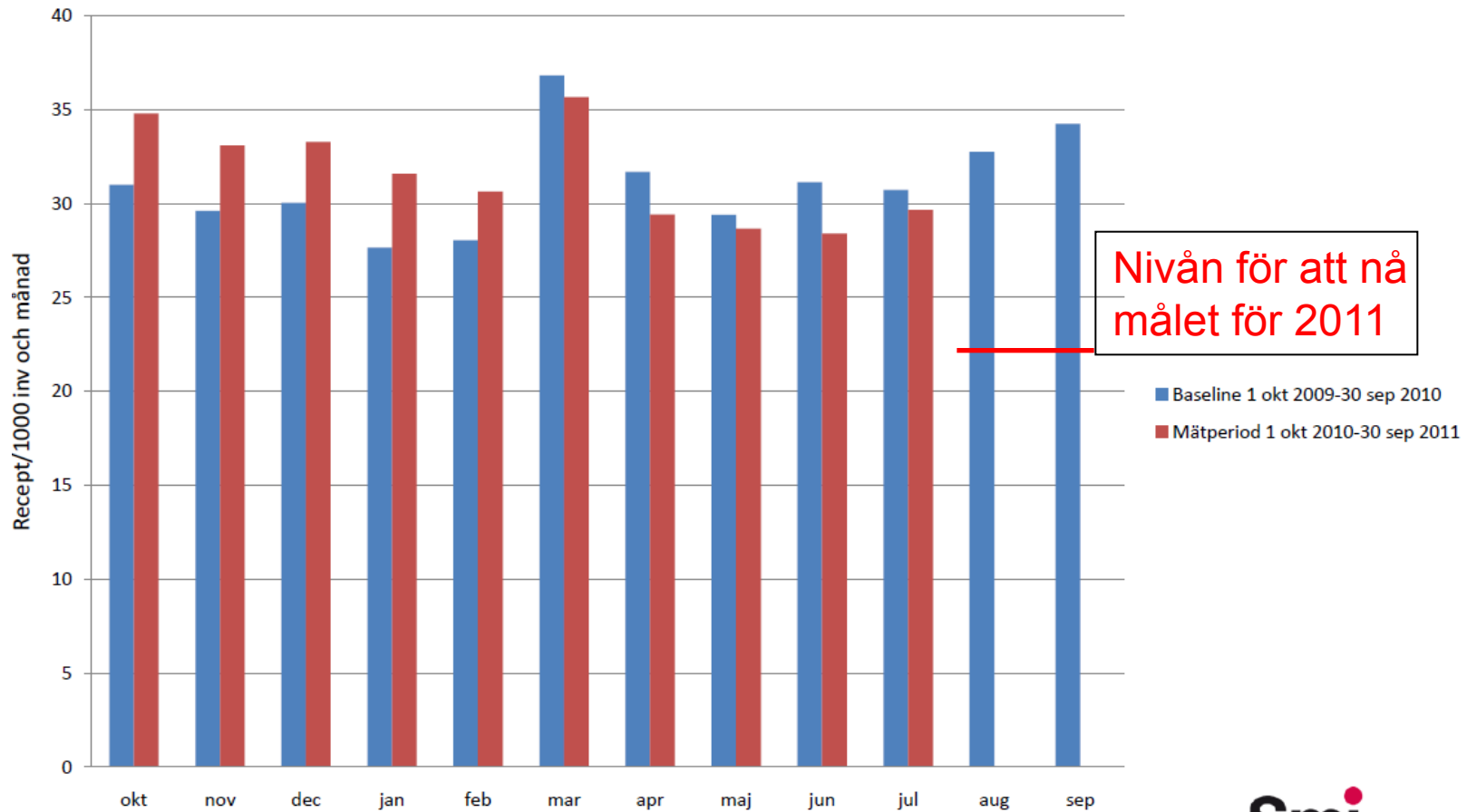

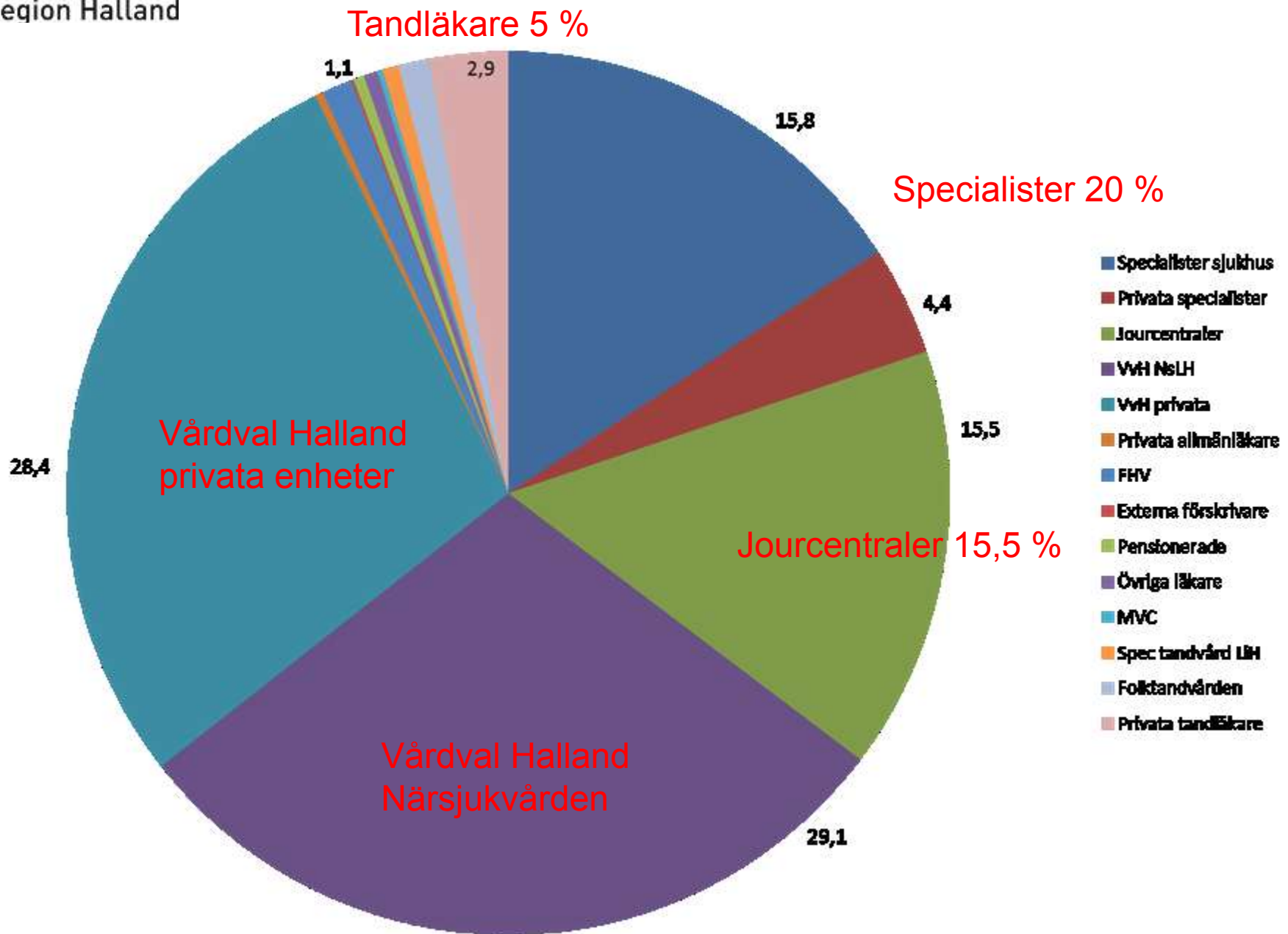

Halland

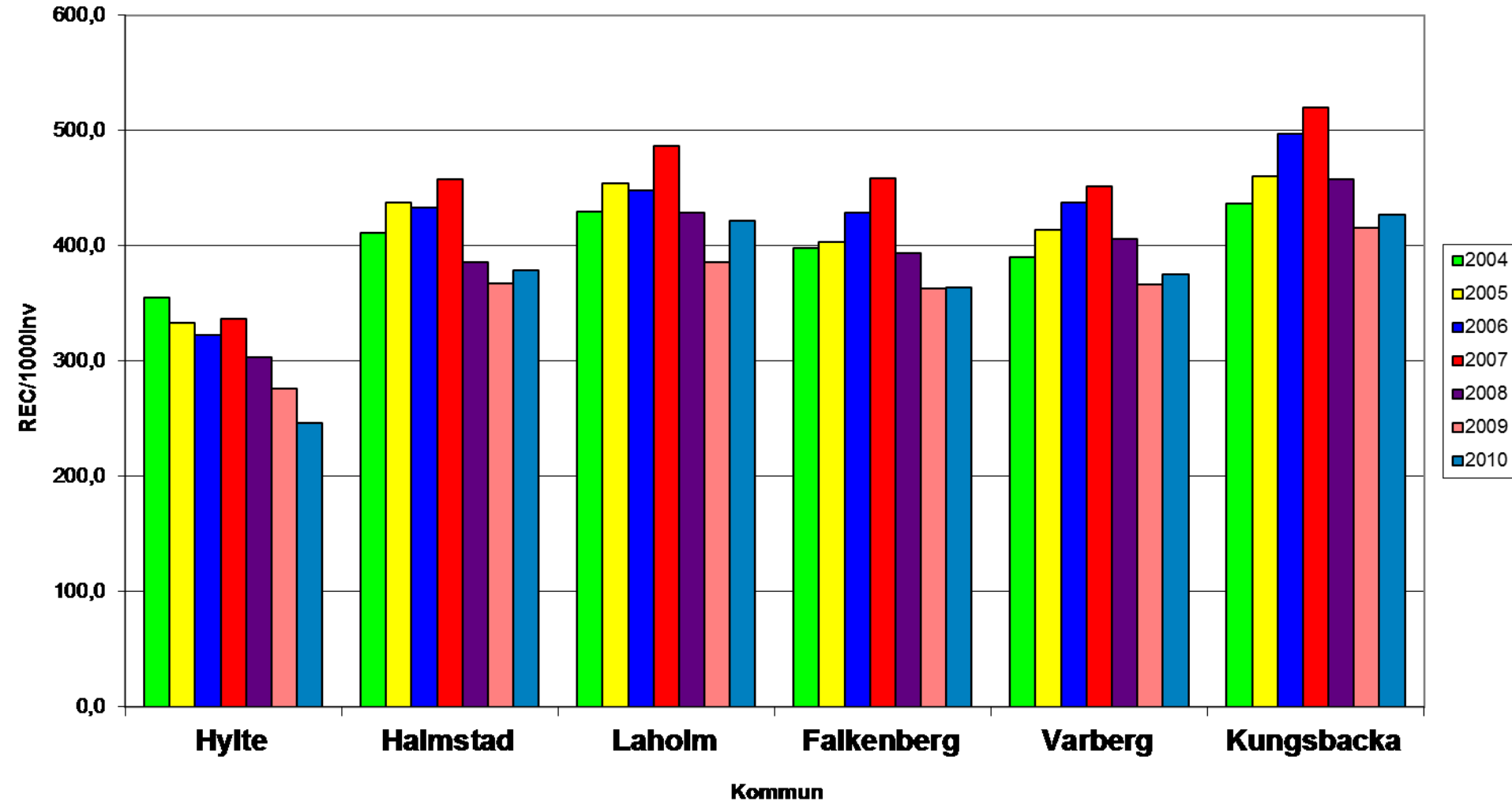
Öppenvårdsförsäljning Halland Antibiotika för systemiskt bruk (J01 exkl metenamin)

Källa: Apotekens Service AB, Concise

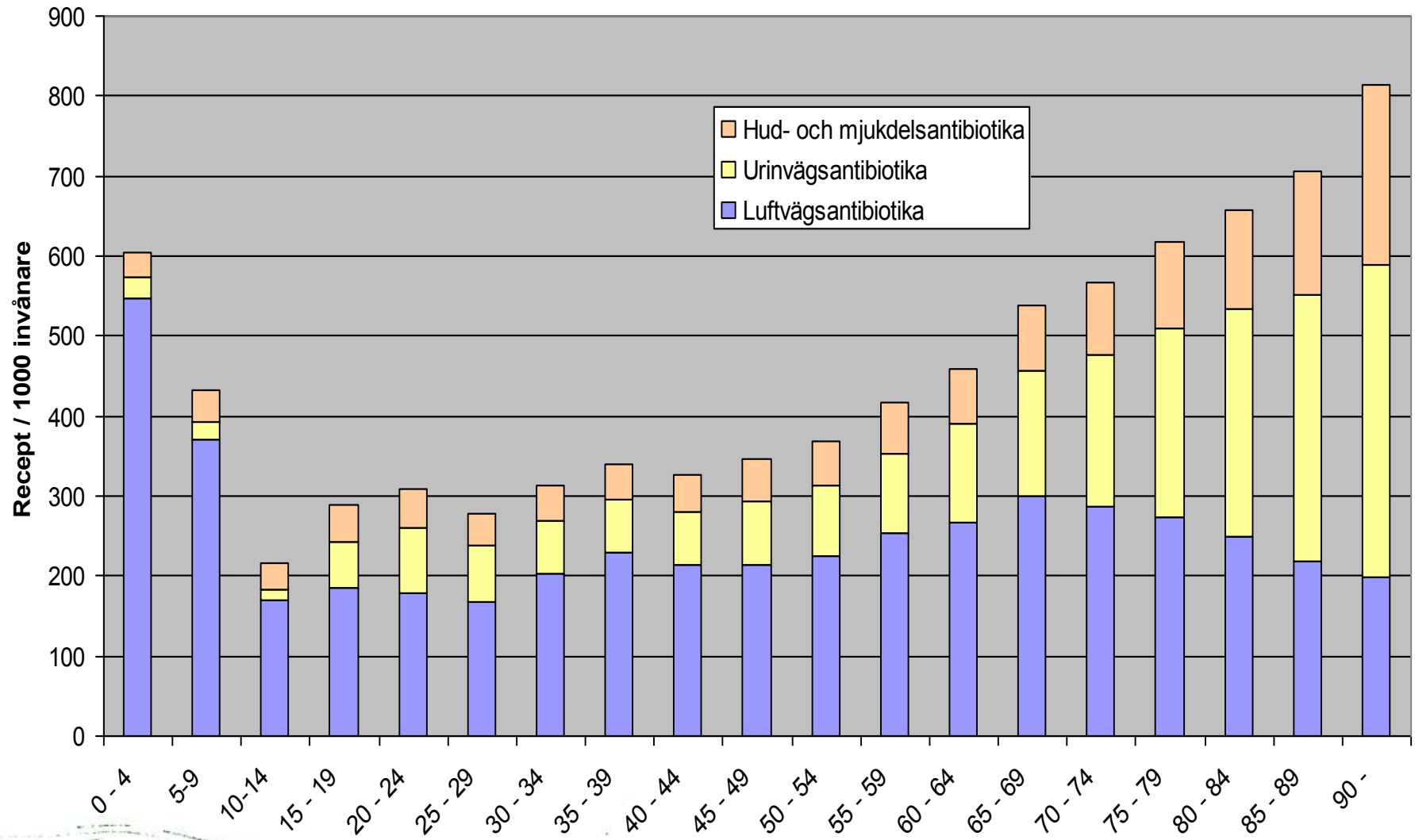

All förskrivning per kommun 2004-2010 rec/1000inv

Uthämtade antibiotika per åldersgrupp i SLL 2010

Källa: Concise, Apotekens Service AB

Vilka åtgärder behöver vidtas?

10-punktsprogram för minskad antibiotikaresistens!

A. Minska behovet av antibiotika

Minska smittspridning – VRI, Rutiner, Riskfaktorer, kompetens

B. Förbättra det diagnostiska arbetet

Odling före behandling, Adekvata remisser, Värdera fynd

C. Använda antibiotika rationellt

Följa terapiriktlinjer, rätt profylax, rätt dos, rätt längd, finns det en indikation?

Föräldrautbildning koordinerad genom BVC

Snoriga näsor!

- Tjock, gul-grön snuva kan innehålla bakterier, men **färgen är ingen grund för att sätta in antibiotika**
- Besvären lindras med koksalt eller nässpray
- Förkylningar sprids lätt och är svåra att undvika i en barngrupp.
- Handhygien är viktigt

"Noel är förkyld och snuvan har blivit tjock och gul-grön. Personalen på förskolan sa att Noel behöver antibiotika. Stämmer det? Kan han gå till förskolan?"

Strama
Sämsöfältet och smittskyddsenheten

Infektioner är "normalt"

- Förskolebarn har fler infektioner än "hemmabarn"
- Barn är friska bärare av många bakterier
- Immunförsvaret "tränas"
- Småbarn är ofta sjuka i infektioner (6-8 ggr/år) – det är "normalt"

"Mitt barn är jämt sjukt"

Strama
Sämsöfältet och smittskyddsenheten

Stramas "verktygslåda"

www.regionhalland.se/Strama

Råd och fakta om antibiotika och infektioner

Föräldraråd vid svinkoppor (impetigo)

Impetigo, svinkoppor, är en yttlig formen av svinkoppor ger gulaktiga stafylokocker och/eller streptokocker.

Svinkoppor sitter ofta i ansiktet lättare få fäste i fuktig och irriterad hud. Dessa barn använder mjuka hudförändringar går ofta över.

Behandling

Vid små hudförändringar: Flytande tvål och vatten till antibakteriell klorhexidinalkohol kan köpas receptfritt på apotek. Tid eller faste.

Antibiotikaguide

- för behandling av vuxna

Landstinget Halland, 2010 - 2011

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

- För vårdgivare
- Smittskydd Halland
- Strama**
- Om Strama
- Nyhetsbrev från Strama Halland
- Strama-BVC
- Terapirekommendationer för infektion
- Strama Halland möten
- Presentationer och utbildningar
- Strama verktygslåda

Strama verktygslåda

Förskriva, avvakta eller avstå antibiotika? Det är frågan...

OBS! SIDAN ÄR UNDER UPPBYGGNAD

Strama verktygslåda är avsett att hjälpa dig i den kliniska vardagen. Verktygslådan innehåller redskap för kommunikation med patient och allmänhet samt underlag för ställningstagande till vilken infektionsbehandling som är bäst ur patientens, samhällets och miljöns synvinkel.

Patientinformation

Ont i örat

[ONT I ÖRAT](#)

om öroninflammation

Hosta

[HOSTA](#)

om bronkit och lunginflammation

Behandlingsrekommendationer

Smittskydd

2010/12

[Infektioner - Terapirekommendationer \(LMK och Strama Halland\)](#)

Finns för såväl öppen som slutenvård

Smittskydd

2010/12

[Sammanfattning av nationella rekommendationer \(LMV och Strama\)](#)

Otit, sinusit, tonsillit, bronkit/pneumoni, urinvägsinfektion, impetigo, sår samt belt

Antibiotikas effekt – när är det onödigt?

Ingen effekt

- Förkylning
- Halsinfektion utan Streptokocker
- Luftrörskatarr, oberoende av orsak
- Vanlig hosta

Symtomlindrande

- Blåskatarr
- Uttalad halsfluss med Streptokocker

Livräddande, stor effekt

- Hjärnhinneinflammation
- Blodförgiftning
- Stor lunginflammation
- Utbredd rosfeber
- Svår njurbäckeninflammation

Ej säker/liten effekt

- Bihåleinflammation
- Lindrig halsfluss med Streptok.
- Öroninflammation 1-12 år

Minskar komplikationer

- Borrelia infektion (hudutslag)
- Sexuellt överförda infektioner
- Öroninflammation <1 år
- Vissa sårinfektioner